

16 kwietnia 2025

Pan Adam Bodnar

Minister Sprawiedliwości

Wniosek:

Na zasadzie art. 63 Konstytucji RP składam wniosek o to, by Pan Minister Sprawiedliwości wydał odpowiednie zarządzenia administracyjne (a w razie konieczności dokonał lub zainicjował zmianę odpowiednich przepisów prawa) zmierzające do zapewnienia właściwego urządzenia sal rozpraw w sądach, w taki sposób aby ustawienie znajdujących się w tych salach sprzętów czy urządzeń technicznych (w szczególności monitorów ustawionych na stołach sędziowskich) nie zakłócało komunikacji wzrokowej między sądem a uczestnikami procesu oraz publicznością.

Uzasadnienie:

Chodzi przede wszystkim o problem ustawienia na stołach sędziowskich monitorów, na których sędziowie śledzą zapisy protokołu. Monitory te, niekiedy o dużych rozmiarach, bywają ustawione w taki sposób, że z większości miejsc na sali sądowej sędzia staje się niewidoczny dla uczestników procesu i dla publiczności. Ta sytuacja negatywnie wpływa nie tylko na wizerunek sądu i zaufanie do niego, ale stanowi ona też poważne naruszenie zasady bezpośredniości procesów sądowych, która to bezpośredniość wymaga niezakłóconego kontaktu wzrokowego między sądem a stronami i uczestnikami postępowania. W procesie sądowym, w dochodzeniu prawdy i zwłaszcza w ocenie dowodów osobowych, ważne są nie tylko słowa, ale także zachowania niewerbalne, gesty, grymasy, spontaniczne reakcje. Sędzia ukryty za monitorem dużą część takich zachowań po prostu nie widzi i traci ich wartość informacyjną w dochodzeniu prawdy. Z drugiej strony uczestnicy procesu, zwłaszcza strony i ich pełnomocnicy, nie widzą twarzy sędziego lecz tylko szarą płytę zasłaniającego go monitora, nie wiedzą czy są słuchani, czy do sądu dociera to co mówią, czy są traktowani z powagą, a to jest przecież niezmiernie ważne dla

zaufania do sądu. Krytyka tego stanu rzecz jest coraz częstsza, obserwuję ją zwłaszcza w mediach społecznościowych i uważam, że Pan Minister powinien się tym zająć. Być może wystarczą tu odpowiednie zarządzenia administracyjne, bo to przecież kwestie techniczne a nie orzecznicze (choć nie bez wpływu na warunki w jakich orzecznictwo się odbywa). A jeśli analizy wykażą, że potrzebna jest tu jakaś zmiana przepisów wykonawczych lub ustawowych, to proszę by takie zmiany Pan Minister wprowadził lub zainicjował. Liczę na pozytywne podejście Pana Ministra do mojego wniosku.

Z poważaniem